

12 Кращим футболістом минулого року гравці і тренери Прем'єр-ліги назвали Андрія Ярмоленка

13 У визначенні збірної-2011 за версією читачів UEFA.com взяли участь 4,5 млн вболівальників

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

UEFA
EURO2012
POLAND-UKRAINE

ЧЕТВЕР, 9 ЛЮТОГО 2012 РОКУ

№21

ПРЯМА МОВА

БОРИС КОЛЕСНИКОВ:

«Українські стадіони готові приймати матчі Євро-2012 на 100%. Це довели перші товариські поєдинки на новозведених НСК «Олімпійський» та «Арена Львів». Їх персонал має бути готовим і до повноцінного функціонування арен після чемпіонату».

Віце-прем'єр міністр — міністр інфраструктури про підготовку до майбутньої континентальної першості

Подарунок для нумізматів

НОВИНА. Національний банк України випустив серію пам'яток до Євро-2012. До неї увійшли 11 монет із золота, срібла й нейзильберу. На всіх розміщено логотип Євро-2012, оскільки Нацбанк отримав дозвіл на використання офіційної символіки чемпіонату.

Усього відкаровано близько 500 золотих монет номіналом 500 гривень і вагою 500 грам із голограмою офіційного логотипу, у зображенні яких використані кольорові емалі. Окрім того, будуть виготовлені пам'ятні 10-гривневі срібні монети, присвячені українським приймаючим містам — Донецьку, Києву, Львову й Харкову.

ТАБЛО

800 000

уболівальників

можуть відвідати Україну під час континентальної першості

«Польща по завершенні чемпіонату буде іншою країною»

Старт фінального турніру Старого Світу дадуть на цьому новозбудованому столичному стадіоні

З ПЕРШИХ ВУСТ. Кореспондент «УК» побував у Варшаві, де взяв ексклюзивне інтерв'ю у директора Євро-2012, віце-президента національного футбольного союзу Адама Ольковича

Інтерпол гарантує безпеку

СПІВПРАЦЯ. У Києві зберуться представники правоохоронних відомств країн-учасниць фінального турніру

Олег САВЧУК
для «Урядового кур'єра»

Семінар за участі представників правоохоронних відомств країн-учасниць майбутньої першості континенту, міжнародних поліцейських організацій (Інтерпол, Європол), місцевого органі-

заційного комітету «Євро-2012 Україна» та УЄФА відбудеться 16 лютого в Києві.

Як поінформував заступник міністра внутрішніх справ України Віктор Ратушняк, учасники заходу обговорять питання безпеки та охорони правопорядку під час чемпіонату.

— На міжнародній конференції представників країн-господарів та країн-учасниць Євро-2012, а також транзитних держав будуть присутні поліцейські 21 країни, — сказав заступник міністра. — Представники МВС України розкажуть про облаштування робочих місць для пра-

воохоронців з інших країн, які працюватимуть в Україні під час футбольного свята.

«Ми готуємо 40 робочих місць у МВС. Це буде оперативний штаб, оснащений комп'ютерною та відеотехнікою. До 1 травня все буде готово», — пообіцяв Віктор Ратушняк.

Фото з сайту football.sport.ua

З ПЕРШИХ ВУСТ

«Польща по завершенні чемпіонату буде іншою країною»

**Директор Євро-2012,
віце-президент
національного
футбольного союзу
Адам ОЛЬКОВИЧ**

ДОСЬЄ «УК»

Адам ОЛЬКОВИЧ. Народився 18 червня 1944 р. у Любліні. У 1967 році став президентом люблінського клубу ЛКС, згодом був обраний віце-президентом Люблінського футбольного союзу.

З 1999-го — член президії Польського футбольного союзу, з 2008-го — віце-президент з міжнародних зв'язків.

У 2009 р. призначений директором місцевого оргкомітету Євро-2012.

Адам Олькович — затятий оптиміст і великий патріот своєї країни. Може здатися, що таким його зобов'язує бути крісло, у якому сидить у всіх на виду. Та, коли починаєш розмовляти з Ольковичем, розумієш: патріотизм не показний, а без оптимізму в Польщі жити так само важко, як і в Україні. Тож попри те, що підстав для скептицизму у директора оргкомітету з підготовки Євро-2012 за минулі чотири роки було більш ніж досить, він ніколи не сумнівався, що й в Україні, і в Польщі все буде зроблено в строк, і в червні 2012 року йому не доведеться сором'язливо опускати очі при зустрічі з Мішелем Платіні.

Час «Ч» — 8 червня

УК Пане Ольковичу, що, на ваш погляд, виявилось найважчим у підготовці до Євро-2012?

— Скажу відверто — найважчого моменту ми досі не пережили. Хоча, звичайно, були свої проблеми. Я б виділив три найважливіші. Перша — політична погода. Від часу ухвалення рішення виконкомом УЄФА (18 квітня 2007 року — прим. ред.) у нас чотири рази мінявся склад уряду. Це не могло не вплинути на хід підготовки, адже після зміни кожного складу має минути певний час, перш ніж новий запрацює.

Другий чинник — клімат. Останні дві зими видалися суворими, неможливо було працювати на відкритому повітрі — температура знизилася до -15...-20° С, випало багато снігу. Через це будівельники втратили місяць-півтора. Погода стала однією з причин того, що не всі об'єкти ми здали у зазначений термін.

І третій чинник — далеко не всі вірили в успіх, у те, що ми все зробимо вчасно і знайдемо на це кошти.

Але всі ці чинники, на щастя, не виявилися вирішальними. Здолавши майже всі труднощі, сьогодні ми вже на фінішній прямій. Вона буде коротка, але символічна — покажемо Європі і світові, що 14 фінальний турнір розпочнеться 8 червня о 18.00 за варшавським часом.

Для нас це був хороший досвід. Ніхто раніше ні в Україні, ні в Польщі не проводив захід такого масштабу. Тому нам доводилося швидко вчитися.

УК Який загальний обсяг інвестицій і яка їх структура: на що виділив кошти Євросоюз, на що — польський уряд?

— Ми отримали фінансування ЄС на будівництво доріг, автобанів, залізниць, аеропортів, злітних смуг. На інші проекти виділялися кошти з бюджетів різних рівнів. Загалом Євросоюз виділив 80 млрд злотих (20 млрд євро) на проекти Євро-2012.

УК Чи дає змогу статус вашого комітету контролювати витрати цих грошей?

— Польський парламент ухвалив спеціальний закон «Про підготовку до Євро-2012». У ньому визначені структура комітету, його відповідальність і завдання. Крім того, існує контрольна палата, що контролює уряд, міністерства і відомства і всі держструктури. Функціонує і спеціальний Організаційний комітет на чолі з прем'єр-міністром. На рівні воєводств створені оргкомітети, які очолюють маршалки воєводств (місцеві губернатори — прим. ред.).

Оргкомітети на кшталт нашого існують у всіх містах, що приймають чемпіонат, їх очолюють мери. Окрім них працюють комітети,

створені на громадських засадах у містах і селах.

Тепер — про самі проекти. У Польщі є план розвитку 3000 км нових автобанів і швидкісних доріг. Ми розуміємо, що реалізувати його цілком до Євро-2012 не встигнемо, але основну частину зробимо. За чотири минулі роки ми вже збудували понад 1500 км. Це революція для Польщі!

Що стосується залізниць. Триває їх модернізація, аби швидкість потягів відповідала євродартам — 160 км/год і вище. Схожа ситуація з повною модернізацією шести аеропортів у Польщі. Нові термінали, злітні смуги, стоянки для літаків. У нас, як і у вас в Україні, ми хотіли довести УЄФА, що Євро-2012 можна проводити в шести містах, але зголосилися на чотириох.

У Польщі підготовку до континентальної першості координує міністр спорту і туризму. А виконавчим органом є товариство з обмеженою відповідальністю (наш, польський експеримент), створене міністерством спорту і туризму. Але це не урядова структура.

УК Товариство з обмеженою відповідальністю, яке виконує функції виконавчого органу, — не комерційна структура?

— Ні, воно не має права отримувати прибуток. Так записано в його статуті. Товариство отримує гроші від польського уряду.

УК Як ви вже згадали, стадіони не ввійшли до переліку інвестиційних проектів ЄС. Хто фінансував їхню реконструкцію і будівництво?

— Стадіони фінансувалися за рахунок бюджету. Уряд визначив стандартну вартість місця на трибунах — 3000 євро. Приміром, якщо планується стадіон на 4000 місць, то він вартуватиме 12 млн євро. Звичайно, інфляція вплинула на здорожчання, і в результаті жоден стадіон не вписався в кошторис. Особливо варшавський.

УК Які об'єкти в Польщі зараз відстають від графіка і чому?

— Краще це питання поставити представникам влади. Якщо у загальних рисах — буде збудовано менше доріг. Основна проблема постанала із завершенням робіт на Народному стадіоні у Варшаві. Ми планували ще торік у вересні провести там перший офіційний матч, але урочисте відкриття відбулося лише наприкінці січня.

Ще такий нюанс — у тендерах на будівництво доріг брали участь фірми з усього світу. А потім деякі з них, реально оцінивши свої сили, відмовилися. І нам до-

велось проводити новий тендер, аби продовжувати роботу.

УК Чи була у зв'язку з цим прискорена процедура проведення тендерів?

— У нас її скоротили з 90 до 30 днів. Але це не затримувало процесу підготовки інвестицій. Великою проблемою для інвесторів виявилось інше — надто складно стати власником землі. Практично вся земля — у приватній власності. І навіть при соціалізмі 96% земель були в приватних руках. Ви можете уявити, як будувати дорогу завдовжки 1500 км, якщо на одному кілометрі — 20 землевласників. Було вкрай складно, але ми впоралися з цією проблемою — збудували сучасні дороги і стадіони. До речі, я вважаю, що польські та українські стадіони зараз можна сміливо називати одними з найсучасніших в Європі.

Бразилію ми вже перемагали

УК На які прибутки розраховує Польща під час проведення фінального турніру? Наприклад, Португалія після проведення європейського чемпіонату в 2004 році отримала 92 млн євро, Швейцарія 2008-го — 414 млн.

— Питання насправді набагато складніше. По-перше, ті 20 мільярдів євродопомоги, про які я говорив на початку нашої розмови, сприяють тому, щоб скоротити розрив з розвиненими європейськими країнами. Завдяки цьому Польща надбала сучасні дороги і аеропорти. Якщо сьогодні, приміром, Гданський аеропорт обслуговує 1 мільйон пасажирів, то завдяки інвестиціям обслуговуватиме 2 мільйони. Це хіба не прибуток?

Я вам більше скажу: міжнародні експерти вважають, що завдяки проведенню європейської першості польська економіка прискорить свій розвиток на 3–5 років. Адже надворі криза! Отже, ми просто використовуємо свій шанс.

Важко говорити про точні цифри, але я переконаний, що ми вже виграли. І Польща після завершення чемпіонату буде іншою країною. Тоді нам усім легше житиметься.

УК Вашому колезі Маркіяну Лубківському дехто закидає, що з 16-ти команд тільки три виявили бажання розміститися в Україні. Як ви це прокоментуєте?

— Не треба йому дорікати ні в чому. Україна підготувала 17 вельми хороших баз. Але остаточне рішення, де житиме збірна, ухвалює тільки Федерація футболу цієї країни.

УК Можливо, вирішальну роль зіграла ціна питання?

— Я гадаю, про це потрібно запитати, наприклад, англійців чи німців. Але, на мій погляд, це не так важливо. Головне — 16 матчів пройдуть на території України, 15 — у Польщі.

УК Головний тренер польської збірної Франтішек Смуда зізнався, що коли очолював збірну, то почувався, як Томаш Адамек у бою проти Кличка. А як ви оцінюєте шанси польської збірної?

— Порівняння з боксерським рингом — досить нестандартне. Покажіть мені героя, який би виграв у Кличка! Перед Франтішеком Смудою поставлено завдання — вихід з групи. Сам він говорив, якщо цього не станеться, піде у відставку. Але ж ми чекаємо не відставки, а цікавої гри! З ким би ми могли зустрітись у чвертьфіналі? З Німеччиною? Ми вже 17 разів грали з нею. Останній раз це було 6 вересня минулого року на новому стадіоні в Гданьську. До останньої хвилини поляки вели 2:1, але матч закінчився з рахунком 2:2. Відомий англійський футболіст Гарі Лінекер казав: «Футбол — це дивна гра. Усі в неї грають, а врешті-решт, виграють німці» (сміється). Я не проти, щоб увісімнадцяте наша збірна зустрілася з ними. І на-решті перервала цю серію без перемог. До старту чемпіонату у нас ще чотири товариські зустрічі.

Настав час створювати полякам нову легенду. Адже ми завоювали олімпійське золото-72 і олімпійське срібло-76. 1974 року на чемпіонаті світу з футболу посіли третє місце, до того ж в останньому матчі з Бразилією виграли 1:0. У вас теж були гучні перемоги. Я зичу команді Олега Блохіна успіху в такій важкій групі.

До речі, у нас у Польщі є категорія вболівальників, яких би я назвав супероптимістами. Вони говорять: ми не проти слов'янського фіналу Україна—Польща в Києві.

Критикувати федерацію виграно

УК Органи влади під час підготовки до Євро постійно перебувають під прицілом ЗМІ і підпадають під її критику. Таке відбувається і в Україні, і в Польщі. Як ви на це реагуєте?

— Реакція на критику може бути різною. Але передусім хочу сказати, що вона така потрібна. Немає людини, яка б не припускалася помилок. Це нормально. Але висновки з критики слід робити правильні. Чимало залежить і від того, наскільки вона конструктивна, адже вона може не бути такою.

У нас, наприклад, хоч би що робила Федерація футболу, усе сприймається в багнеті. Ми постійно підпадаємо під критику. Звичайно, не надто приємно, але ми з цим живемо. До того ж, часто вона буває безпідставна, емоційна. Для багатьох у Польщі, до речі, це чергова тема — критикувати національну федерацію. Втім, ми хочемо показати, що у нас усе прозоро і відкрито. Навіть якщо і виникають скандали, після яких піддають критиці, то вина насамперед конкретна людина, а не власне структура.

Сергій БРАГА,
«Урядовий кур'єр»

НА КОНТРОЛІ «УК»

«Урядовий кур'єр»
перевірив готовність
вітчизняних готелів
до приїзду численних
уболівальників
з усього
світу

Як розмістити гостей Євро?

Зазвичай іноземні вболівальники планують свої подорожі заздалегідь. До старту матчу ХІV чемпіонату Європи Польща — Греція залишається чотири місяці. За нашими мірками — майже ціла вічність. Іншої думки були мої добрі знайомі з Німеччини: вони вже зараз вирішили поклопотатися про дах над

ДОВІДКА «УК»

В Україні функціонує 2573 сертифікованих готелі, з яких 503 мають категорію: п'ять зірок — 15, чотири зірки — 77, три зірки — 215, дві зірки — 100, одна зірка — 96. Для цільових груп УЄФА за контрактовано 12396 номерів: у Києві — 5993, у Донецьку — 2052, у Харкові — 2165, Львові — 2186.

Місця в червні не випросиш

СИТУАЦІЯ. Задовго до початку футбольного свята вільних номерів у готелях Донецька годі й шукати

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Величезний намет, нап'ятий у центрі Донецька, не залишився без уваги перехожих.

— Мабуть, гостей Євро будуть тут селити, — висловив версію один із них. — Бо всі готелі, кажуть, уже давно переповнені...

У цей час із намету визирнув суб'єкт із колоритною зовнішністю.

— Я ж казав! — зрадив здогадливого донецчанин. — А випробувати вирішили на «бомжах»... Їм, як бачите, навіть по сто грамів за шкідливість наливають!

По наметах!

Припущення, нещодавно почуте біля встановленого намету, де в люті морози можуть погрітися зголоднілі, вельми близьке до істини. По-перше, частина вболівальників, які приїдуть у червні до Донецька, через відсутність місць у готелях, може опинитися в ролі тих же безхатченків. А, по-друге, наприкінці січня намети — один із реальних варіантів забронювати місце для нічлігу в дні європейської першості.

Наявність потрібної кількості місць у місцевих готелях (особливо чотири- та п'ятизіркових) тривалий час була ахіллесовою п'ятою підготовки міста до Євро. Тому навіть попри зведення нових готелів, тривалий час розглядалася можливість поселення вболівальників у інших містах області і навіть за її межами. Тут не виключали і те, що зветься «дешево й сердито» — розташування неவிбаглих гостей у наметах кемпінг-парку.

Прикметно, що донецчани намагалися творчо підійти до облаштування тимчасового поселення. Так, у одному з кабінетів міськради ко-

головою під час своєї футбольної мандрівки. Яким же виявилось здибування Свена і Ганса-Германа, коли вони зв'язалися з кількома київськими готелями, так би мовити, середньої руки.

Виявилося, що більшість з цих закладів заздалегідь продали свої номери туристичним фірмам. Причому жоден з менеджерів назв цих фірм друзям так і не назвав. Тому на пряму забронювати житло в принципі неможливо.

— Напишіть нам лист, ми переадресуємо його нашим партнерам, з якими пов'язані угодою, — запропонували їм у готелі «Хрещатик».

Проте зорієнтувати потенційних клієнтів у цінах тут не змогли. Під час перемовин виплила лише одна цифра — 1750 грн за добу, що для тризіркового

закладу, погодьтеся, не дешево.

В іншому готелі «Експрес» моїх друзів пообіцяли включити до «листа очікування». Але тільки за умови, що вони отримають офіційну заявку і погодять бронь зі своєю туристичною агенцією. Причому номер на одну особу в червні цього року коштуватиме майже три тисячі гривень (приблизно 300 євро). Нагадаю, йдеться про готель із трьома зірками.

Лише у «Предславі» можна буде зупинитися за 450 грн. Але всі зручності тут розташовані в кінці коридору. А сам готель, хоча і знаходиться в районі центральної вулиці Великої Васильківської, жодної зірки немає, тільки сертифікат.

Остання спроба теж не дала оптимізму. Готель «Спорт», з вікон якого відкривається чудовий крас-

ПРЯМА МОВА

Маркіян ЛУБКІВСЬКИЙ,
директор турніру
Євро-2012 в Україні:

— Минулого року у чотирьох приймаючих містах введено в експлуатацію 1044 готельних номери. Наша країна враховує те, що 80% фанів, які приїдуть на матчі, шукають бюджетне житло нижчої категорії.

Тому турагентства починають оптимізувати свої пропозиції. Можна знайти цілком доступні опції розміщення у кожному з українських приймаючих міст з умовою бронювання щонайменше на дві ночі. Водночас тим, хто пропонує зараз на деяких сайтах завищені ціни, треба охолонути і зрозуміти: світова економічна криза вплинула на платоспроможність вболівальників.

Ігор ГОЛУБАХА,
Голова Всеукраїнської
асоціації туроператорів,
президент туристичної
компанії «Гамалія»:

— У Києві наша агенція законтрактувала 7924 номери на 20000 місць. Орієнтовна ціна на хостели від 18 до 85 євро за добу, в готелях — 270, санаторіях — 69–115. Донецьк (3667 номерів на 9717 місць) має такі пропозиції: хостели — 11,5–16 євро, готелі — 60–115, санаторії — 69–115. Львів (236 номерів на 569 місць): готелі — 23–46 євро, санаторії — 57,5–132. У Харкові можна забронювати один з 256 готельних номерів за 92–253 євро. У Києві додатково залучається кемпінг «Пролісок» — 300 наметів (15 євро за добу) та кемпінг-парк «Київська Русь» — наметове містечко на 530 місць (12 євро за добу).

вид на красень-стадіон «Олімпійський», влітку починається на ремонт. Як пояснили німецьким прихильникам майстерності Месута Езіла і Бастіана

Швайнштайгера, Філіпа Лама і Мірослава Клозе, цей притулок для гостей Євро нещодавно змінив господаря. Чи розкриє він двері під час літніх фут-

больних баталій, схоже, поки що не може сказати ніхто.

Віктор САВЧУК
для «Урядового кур'єра»

Готель «Шахтар Плаза» чекає постояльців

лись визріла думка запропонувати вболівальникам «мілітаризований» табір. Була ідея ввести в наметовому містечку військову дисципліну: підйом та відбій після сурми, ранкова та вечірні переклички, для харчування — каша з польової кухні, за порушення розпорядку — наряд поза чергою. Згодом переміг здоровий глузд і від «гри у війну» відмовилися. Отож зараз кемпінг-парк на південній околиці міста (за 10 км від стадіону «Донбас Арена») запрошує до себе постояльців, яким не загрожує армійський розпорядок.

У передостанній день січня переді мною місце в наметовому містечку забронював гість з Великобританії. Мені запропонували те саме, що й іншим. Одинісний намет обійдеться в 70 євро за добу. За намет на дві та три особи його постояльці разом заплатять 103 євро (в ціну входять ПДВ у розмірі 20%). До послуг вболівальників тут пропонують спільні душ та туалет, антимоскітні сітки на «вікнах», одно-

пальні ліжка з чистою білизною. В містечку також облаштують «розважальну зону», де можна перекусити, послухати музику, потанцювати тощо.

Невибаглих гостей запрошують до себе й хостели — переобладнані гуртожитки та квартири. Ціни — від 10–12 євро за добу. Приміром, кімната в 35 кв. метрів на шість ліжок обійдеться в 47 євро. Уболівальникам пропонують... опалення (це в червні), спільний санвузол та інші традиційні послуги типової «гуртяти». Квартира 15 кв. метрів у Ленінському районі на «Заводська стріт» коштує 137 євро. Власник пропонує безкоштовний трансфер від вокзалу та аеропорту, кухню, санвузол, та балкон з видом на центр міста, до якого 5 кілометрів. Взагалі цінова політика «плаваюча» і здебільшого вартість однокімнатної квартири починається з 20–25 євро за добу. Двокімнатне помешкання коштує від 40, а трикімнатне — від 50 євро. Постояльцям пропонують кондиціонер, холодильник, супутникове телебачення,

Інтернет, електрочайник, праску, а ще, що важливо, — «чисту та випрасувану постільну білизну». Щоправда, відшукати й забронювати підходящу квартиру в центральних районах (ближче до стадіону) вже зараз проблематично. Не виключено, на початку літа на вокзалі та в аеропорту гостей зустрічатимуть підприємливі донецчани з табличками «Здається квартира». А скільки коштуватиме помешкання, можна тільки здогадуватися.

Заходьте в літні

Тризірковий готель «Рамада» — він же колишній «Турист» та «Атлас» — бачив на своєму віку чимало постояльців. Його вишкolenий персонал важко здивувати вимогами чи примхами окремих клієнтів. Тому й на моє стандартне прохання забронювати номер привітна чергова на реєстрації професійно усміхнулася: «Будь ласка!» і схилилася над комп'ютером.

Підозрюю, в наступну мить вона могла подумати:

«З Місяця звалився чи що?» або «Прикидається чи дійсно такий?» А що їй ще залишалося думати? Адже я невинно уточнив — номер мені потрібен у червні. Чергова ще ширше усміхнулася і пояснила: на червень місць уже немає і не передбачаються. Та я не здавався і спробував зімітувати перевірений за радянських часів спосіб — зі змовницьким виглядом дістав плитку шоколаду...

Мене розкусили ще й тому, бо сам розсміявся своїм наївністю.

— Наш готель здавна користується попитом, оскільки розташований у мальовничому і водночас зручному місці — на березі Кальміусу та на перетині ділових маршрутів у центральній частині міста, — розповідає начальник готельної служби прийому та розташування гостей Анна Доценко. — Неподалік — торгово-розважальні центри, стадіон «Донбас Арена», а тому, всі 165 номерів з 1 червня по 5 липня давно заброньовані для гостей та учасників Євро.

Стандартний номер обійдеться гостеві в 963 грн на добу. В цю суму входить вартість сніданку, а також усі зручності, що відповідають сучасним міжнародним стандартам: велике двоспальне ліжко, робоча зона, кондиціонер, телевізор, Інтернет, міні-бар. До речі, три роки тому готель успішно пройшов випробування юнацьким Євро-2009, матчі якого відбувалися в Донецьку: постояльці і комісія УЄФА залишилися задоволеними рівнем обслуговування. Тому шукати номер в «Рамаді» навіть за півроку до чемпіонату — все одно, що записати снігу в тому ж червні.

Власне, така ситуація зараз і в переважній більшості інших готелів міста, де бронювання в дні проведення

чемпіонату закрито — вільних номерів немає. Приміром, саме на поселення цільової групи УЄФА та телевізійників розраховані 322 номери нещодавно відrestaурованого і відтепер чотиризіркового готелю «Шахтар Плаза». Готель розташований буквально за пару сотень метрів від «Донбас Арени», окрім того, пропонує послуги європейської якості. Так само годі шукати вільних місць і в чотиризірковій «Вікторії», де завершили будівництво другої черги готелю неподалік стадіону. Номер на одну особу тут коштує від 85 євро, на двох — 125 євро, а двокімнатний люкс — 350 євро. Окрім комфорту в номерах, готель також пропонує критий басейн, спа-салон, тенісний корт, тренажерний зал, нічний клуб.

Немов гарячі пиріжки, завчасно розхажали місця і в «найкрутішому» п'ятизірковому готелі «Донбас Палас», де номер для одного гостя коштує 4 тис. 600 грн, а на двох — 5 тис. 250 грн. Зрозуміло, послуги тут відповідають цінам та статусу готелю.

Куди за цих умов безхатченку-туристу податися? Ще є можливість забити місце в окремих готелях навіть відносно недалеко від центру. Приміром, у одному з таких тризіркових напівлюкс на двох коштує 66 євро, а люкс — 85 євро за добу. А ще шанс пошукати місце в готелях економ-класу, де ціни та сервіс теж відповідні.

Словом, схоже, гостей усіх категорій чи статків у червні в Донецьку чекають різноманітні враження від готельного та йому подібного сервісу. І потім, хто сказав, що ніч на лавці чи на газоні просто неба та ще й з видом на терикон — не різновид екстремального відпочинку, заради якого варто було податися в неблизький світ?

«Новий Шева» виправдовує сподівання

ПЕРСОНА. Кращим футболістом минулого року гравці і тренери Прем'єр-ліги назвали Андрія Ярмоленка

Валерій РЕКУНОВ,
«Урядовий кур'єр»

Гості ледь встигли розпочати з центру поля, як Євген Коноплянка відібрав м'яч у суперника і розіграв атаку пасом на Девіча. Марко виконав гострий простріл, після чого Ярмоленку залишилося лише не промазатися. Так 2 вересня минулого року в товариському матчі Україна—Уругвай київський динамівець переписав один із рекордів національної збірної. М'яч, забитий на харківській арені «Металіст» уже на 15-й секунді зустрічі, став найшвидшим голом синьо-жовтих у новітній історії.

Фартовий новачок

Те, що цей успіх не був випадковим, 22-річний нападник підтверджував протягом усього сезону. З одинадцятьма забитими м'ячами він став одним із кращих бомбардирів осінньої частини чемпіонату України. У парі з нігерійцем Брауном Ідеєм Андрій забив половину всіх м'ячів лідера української першості. Статистики одразу ж згадали, що і свій дебют у динамівській футболці вихованець чернігівського футболу відзначив голом. Трапилося це 11 травня 2007 року в матчі проти полтавської «Ворскли».

Ніхто зі спеціалістів не здивувався, коли і у складі національної збірної новачок не пішов з поля без забитого м'яча. Восени 2009 року він розписався у воротах команди Андорри. Прізвище Ярмоленка 11 листопада минулого року з'явилося на табло кардинальним чином оновленого краєсеня-стадіону «Олімпійський». У спарингу проти діючих віце-чемпіонів Європи він у середині першого тайму змусив капітулювати воротаря збірної Німеччини Роберта Пілера.

— Я підтримую точку зору спортивного директора Олексія Михайличенка: перш ніж купувати легіонерів, слід перевірити, як проявить себе наша талановита молодь, — наголошує президент «Динамо» Ігор Суркіс. — Дехто вважає, що юним талантам це заравно грати у першій команді. Проте приклади Андрія Ярмоленка і Дениса Гармаша, без яких важко уявити сьогоднішню основу основного складу, доводять протилежне.

Хлопчик із 130-го кілометра

— Коли я народився, батьки працювали в Ленінграді, — розповідає про свій футбольний шлях Андрій. — За три з половиною роки ми повернулися на батьківщину, до Чернігова. Ази футболу опановував у тамтешній «Юності»: з двох футбольних шкіл, що є в місті, вибрав ту, що була ближчою до домівки. Мене, 13-річного, в матчах дитячо-юнацької ліги побачив тренер Олександр Лисенко і запросив до академії київського «Динамо». Але динамівські «стандарти» вимагали більшого зросту, тож за півроку довелося повернутися до Чернігова. Отримавши запрошення від «Десни», наступного сезону дебютував у першій лізі. У першому матчі в Сумах забив

красивий м'яч, після чого все пішло по висхідній. Знову опинився в Києві. З динамівським резервом працювали тоді Геннадій Литовченко та Юрій Калитвинцев, яким я дуже вдячний. За версією одного з авторитетних футбольних видань, торік наш герой потрапив до списку 30 найкращих молодих футболістів світу. Разом із ним журналісти згадували прізвища таких яскравих зірок, як Неймар з бразильського «Сантоса» і півзахисник лондонського «Арсеналу»

перву команди йшли за рахунку — 3:1 на користь господарів.

У сезоні-2010 кращим бомбардиром збірної України став півзахисник московського «Локомотива» Олександр Алєєв, на рахунок якого виявилось п'ять влучних пострілів. Під час трансферного періоду Юрій Сьомін наполог на тому, щоб талановитий, але вкрай непередбачуваний в деяких ситуаціях півзахисник повернувся до Києва. У збірній Блохіна Олександр відзначився лише одного разу — у виїзному поєдинку про-

Досьє «УК»

Андрій ЯРМОЛЕНКО. Народився 23 жовтня 1989 р. в Ленінграді.

Атакуючий півзахисник київського «Динамо» і збірної України. У столичний клуб потрапив з футбольного клубу «Десна» (Чернігів). У біло-блакитній футболці дебютував 11 травня 2007 р. у матчі проти полтавської «Ворскли».

За київське «Динамо» провів 82 матчі. Забив 30 м'ячів. Чемпіон України-2009, срібний призер-2010, 2011 років. Володар Суперкубка країни 2009, 2011 рр.

Учасник молодіжного чемпіонату Європи-2011. У складі національної збірної перший матч зіграв 5 вересня 2009 р. проти команди Андорри (кваліфікація до ЧО-2010). Дебют відзначив забитим м'ячем, остаточний рахунок — 5:0.

У збірній України провів 17 ігор, забив 6 м'ячів. 2 вересня 2011 р. в спарингу з Уругваем на 15 секунд зустрічі забив найшвидший гол в історії національної дружини.

Кращий футболіст України 2011 р. за версією газети «Команда». Одружений. Дружина Інна — спеціаліст з міжнародних відносин.

головних тренерів і гравців вітчизняної Прем'єр-ліги Андрій залишив далеко позаду найближчого переслідувача — бразильського віртуоза Тайсона з харківського «Металіста» — 272 очки проти 99-ти. Цікаво, що рік тому вининший переможець набрав 13 балів і посів лише 23-тє місце.

Сам лауреат під час опитування назвав таку трійку кращих — Шовковський, Вілліан, Мілевський.

— З Артемом завжди приємно грати, — пояснив свій вибір один із лідерів біло-блакитних. — Він майстерно вкриває м'яч корпусом, може такий пас віддати, що жоден захисник не «прочитає». Водночас я вже навчився передбачувати його несподівані тактичні ходи.

Бразилець Вілліан сьогодні є ключовим виконавцем «Шахтаря», веде гру команди, віддає багато голевих передач. Що стосується Олександра Шовковського, то тут будь-які коментарі зайві. Наш капітан надзвичайно надійно провів минулий сезон, а коли в обороні порядок, впевненість переддається і польовим гравцям.

Відаючи належне визнанню колег, герой футбольного року проте далекий від самозаспокоєння. Адже молодіжна збірна України, маючи у складі Ракицького, Коноплянку, Степаненка і Ярмоленка, провела фінальний турнір континентальної першості в Данії, київське «Динамо» не вишло з групи в Лізі Європи.

Можє, це й тому, спілкуючись з журналістами, Андрій просить не питати, як наша збірна виступить на домашньому Євро.

— Звісно, як і кожен український футболіст, я мрію зіграти в фінальному турнірі та досягти вагомго результату. У нашої дружини серйозний потенціал. Головне — наполегливо працювати і вилити у власні сили.

ПРЯМА МОВА

Віктор ЛАЗАРЕНКО,
дитячий тренер:

«Вперше на оглядини в «Динамо» Андрій прийхав, коли йому було 14 років. Тоді тренери порадили йому більше тренуватися. Друга спроба виявилася більш вдалою. Хочу особливо подякувати колишньому наставнику динамівця Валерію Газзаєву, який продовжував довіряти Андрію навіть після провальних ігор».

В'ячеслав ГРОЗНИЙ,
заслужений тренер України:

«Сьогодні провідні збірні світу не використовують так званих крайніх півзахисників. Зазвичай на флангах розташовуються номінальні форварди, які нерідко прикривають всю бровку. У збірній України підбралася група атаки високого рівня. Олег Гусєв, Євген Коноплянка, Андрій Ярмоленко — дуже швидкі флангові гравці, забивні й технічні».

Костянтин НЕСТЕРЕНКО,
агент ФІФА:

«Наймолодшим переможцем референдуму, в якому беруть участь гравці та тренери Прем'єр-ліги, в 1997 році став 21-річний майбутній володар «Золотого м'яча» Андрій Шевченко. Ярмоленко заслужив визнання колег, будучи всього на рік старшим. Цей успіх я розцінюю як важливий крок у його кар'єрі вже на європейському рівні».

Ігор СУРКІС,
президент київського «Динамо»:

«Минулий рік виявився для Андрія неоднозначним. Після вкрай невдалого виступу молодіжної збірної України на чемпіонаті Європи в Данії він відчував досить серйозний психологічний тиск. Однак у цілому 22-річний вихованець чернігівського футболу досяг помітного прогресу в якості гри. На мій погляд, найкращі матчі Ярмоленка ще попереду».

ГЕРОЇ РОКУ

Усі зірки в одній команді

ВИБІР. У визначенні збірної-2011 за версією читачів UEFA.com взяли участь 4,5 млн вболівальників

Як і 2010-го, в команду року потрапили відразу вісім футболістів, які виступають в іспанській Примері. Тож найбільше представництво має чинний переможець Ліги чемпіонів УЄФА «Барселона» — п'ять гравців і тренер. Ще три лауреати виступають за мадридський «Реал».

«Барселону» в команді року представляють захисники Данієл Алвес і Херард Піке, хавбеки Хаві та Андрес Інієста, а також форвард Ліонель Мессі. Капітаном користувачі UEFA.com обрали Хаві, який набрав найбільшу кількість голосів. Саме Хаві європейський футбольний союз вручить чек на 100 тис. євро, який півзахисник потім передасть Міжнародному Комітету Червоного Хреста (МКЧХ).

«Корольський клуб» представляють голкіпер Ікер Касільяс, захисник Марсело і форвард Кріштіану Роналду. Касільяс і Роналду потрапили в команду року вже в'яте поспіль. Роналду загалом удостоївся цієї честі вшосте — він ділить лідерство за цим показником із капітаном «Барси» Карлесом Пуйоєм. Цікаво, що в усіх попередніх випадках

Команда-2011

португалець займав позицію лівого півзахисника. Ну, а для бразильця Марсело — це дебютне потрапляння в таку зіркову компанію. Три останні позиції посіли дебютанти з трьох різних

чемпіонатів: центральний захисник Тьяго Сілва з «Мілана», правий півзахисник

«Баварії» Ар'єн Роббен і лівий хавбек «Тоттенгема» Гарет Бейл, що став пер-

шим представником «шпор» та Уельсу в команді року за версією читачів. Батьківщи-

на Бейла — 19-та країна, чий футболіст потрапляв у символічну збірну, складену вболівальниками з різних країн світу.

Немає нічого дивного в тому, що очолювати такий зоряний колектив довірено керманичу «Барселони» Хосепу Гвардіолі, який уже перемагав у тренерській номінації два роки тому. 2011 року він виграв із каталонцями п'ять різних турнірів. За три з половиною роки роботи в «Барси» наставник поповнив колекцію клубу на 13 трофеїв.

Європейський футбольний союз вирішив також створити неофіційну символічну збірну останнього десятиріччя, застосувавши схему 4—4—2. Ось її склад:

Ікер Касільяс (5 потраплянь у команду року); Данієл Алвес (3), Алессандро Неста (4), Джон Террі (4), Карлес Пуйоль (6), Кріштіану Роналду (6), Андрес Інієста (3), Хаві Ернандес (4), Зінедін Зідан (3), Тьєррі Анрі (5), Ліонель Мессі (4).

Запасні: Джанлуїджі Буффон (3), Павел Недвед (3), Кака (3), Стівен Джеррард (3), Роналдініо (3).

Тренер: Жозе Моурінью (4)

Боснійці спробували надихнути гравців

Сафет Сушич планує здивувати вболівальників

КОНТРАКТ. Головний тренер збірної Боснії і Герцеговини Сафет Сушич подовжив роботу угоді, очолюватиме національну команду у відбірному циклі чемпіонату світу-2014.

У кваліфікації Євро-2012 боснійці під керівництвом Сушича дійшли до стадії стикових зустрічей, де поступилися збірній Португалії. Однак це не вплинуло на рішення Футбольної федерації Боснії і Герцеговини (ФФБГ) укласти нову угоду з тренером, чий попередній контракт завершився 31 грудня.

«Радий, що ми прийшли до угоди щодо продовження співпраці, — сказав 56-річний фахівець. — Я прагну цього відразу після закінчення поєдинку з португальцями».

«Знаю, що в нас чудова команда, — додав колишній хавбек «Сараєво» і «Парі Сен-Жермен», який очолює збірну з 2009 року. — Я відмінно знайомий із цими гравцями, і, як мені здається, в цієї команди більше

шансів досягти успіху саме зі мною. Плануємо приємно здивувати вболівальників гарними результатами і завершити кваліфікацію на першому місці в групі».

У відбірному циклі чемпіонату світу 2014 року Боснія і Герцеговина зіграє в групі G з командами Греції, Латвії, Ліхтенштейну, Литви та Словаччини. Президент Комітету ФФБГ з нормалізації Івица Осим зауважив: «Зберігши Сушича, ми хотіли надихнути гравців. У всіх нас є ще один шанс досягти в найближчій кваліфікації чогось безпрецедентного».

У відборі Євро-2012 боснійці набрали рекордні для збірної 20 очок і піднялися на 20-те місце в рейтингу ФІФА. Сушич грав під керівництвом Осима в збірній Югославії, яка пробилася до фінальної стадії чемпіонату світу 1990 року, і в Боснії сподівається, що цей тандем зможе здобути першу в історії країни путівку на великий міжнародний турнір.

У наших суперників — новий тренер

ПРИЗНАЧЕННЯ. Новим головним тренером національної збірної Молдови став Іон (Іван) Карас, який змінив на цій посаді румунського фахівця Гаврила Балінта. Карас уклав із футбольною федерацією Молдови дворічний контракт та спробує вивести головну команду країни на чемпіонат світу 2014 року. Серед суперників молдован в боротьбі за щасливий квиток до Бразилії — збірні України, Англії, Чорногорії, Польщі та Сан-Марино.

Це вже третій прихід Іона Караса на тренерську лаву збірної Молдови. Саме під його керівництвом команда провела перший поєдинок в своїй історії — 1 липня 1991 року проти Грузії (2:4).

«Для мене велика честь знову прийняти національну збірну. Намагатимуся створити всередині команди дружну сім'ю, під-

Президент Федерації Павел Чебану (ліворуч) привітав наставника

вищити почуття патріотизму, щоб футболісти викладалися на 120%», — пообіцяв новоспечений наставник червоно-синіх. Карас вже сформулював для себе завдання на відбірну кампанію до мундіалю. «Посісти

місце, не нижче четвертого», — наголосив тренер.

Свій похід до Бразилії молдовани розпочинають відомо 7 вересня справжнім іспитом проти головного фаворита групи — англійців.

Лоран Блан — під запитанням

ВЕРСІЯ. Президент федерації футболу Франції Ноель ле Гре заявив, що його організація розглядає можливість затвердження нового головного тренера національної команди країни ще до початку чемпіонату Європи.

«Новим головним тренером може стати Поль ле Гуєн. Його кандидатура обговорюється. Можливо, він очолить збірну відразу після Євро-2012», — сказав ле Гре.

Нині 47-річний ле Гуєн, відомий за роботою з «Ліоном» і ПСЖ, очолює збірну Оману. Тренерський успіх до нього прийшов на початку століття, коли з «Ліоном» у 2003-2005 роках він тричі виграв чемпіонат Франції.

Рейтинг ФІФА

	(очки)
1 (1).	Іспанія — 1564
2 (2).	Нідерланди — 1365
3 (3).	Німеччина — 1345
4 (4).	Уругвай — 1309
5 (5).	Англія — 1173
6 (6).	Бразилія — 1143
7 (7).	Португалія — 1100
8 (8).	Хорватія — 1091
9 (9).	Італія — 1082
10 (10).	Аргентина — 1067
11 (11).	Данія — 1032
12 (12).	Чилі — 973
13 (12).	Росія — 971
14 (14).	Греція — 964
15 (15).	Франція — 915
16 (17).	Швейцарія — 898
17 (18).	Швеція — 891
18 (16).	Кот-д'Івуар — 889
19 (19).	Японія — 869
19 (20).	Боснія — 869
...	
54 (55).	УКРАЇНА — 568

Для гостей з усіх волостей

Павло КУЩ, «Урядовий кур'єр»

ЛАСКАВО ПРОСИМО. За чотири місяці до початку футбольного свята міська влада намагається створити найкращі умови для гостей, які приїдуть до шахтарської столиці. Всі дороги, як відомо, вестимуть уболівальників до стадіону «Донбас Арена», неподалік якого їм запропонують чимало цікавого.

— Зона гостинності розташовуватиметься на центральній алеї меморіального комплексу «Твоїм визволителям, Донбас», — повідомив міський голова Донецька Олександр Лук'яченко. — Тут будуть діяти додаткові об'єкти життєзабезпечення матчів європейської першості: продаж сувенірів, об'єкти громадського харчування тощо. За час, що залишився до старту футбольного дійства, неподалік «Донбас Арени» для послуг уболівальників відкриються чотири нові парковки.

Зона гостинності зустрічатиме гостей також унікальним ландшафтним парком навколо стадіону, колоритними краєвидами на іншому березі Кальміусу, де купяться старі терикони, а ще ... танками та гарматами. А вже на спеціальному майданчику біля монумента «Твоїм визволителям, Донбас» зібрані раритетні екземпляри військової техніки часів Великої Вітчизняної війни.

У Польщу — через Дніпропетровськ

Наталія БІЛОВИЦЬКА, «Урядовий кур'єр»

ЗВ'ЯЗОК. У Дніпропетровську відкрили візовий центр Республіки Польща. Це перший польський пункт прийому візових документів у центральній та східній частині України і четвертий в країні. На сьогодні подібні структури діють ще у Львові, Тернополі та Івано-Франківську. До Євро-2012 Польща планує зменшити навантаження на консульства і до весни відкрити візові пункти ще в кількох містах України.

Генеральний консул Республіки Польща у Харкові Ян Гранат відзначив, що відкриття нового пункту спростить видачу віз для українців і ще більше покращить дружні відносини між країнами, сприятиме розширенню ділової співпраці.

— Республіка Польща — один з ключових економічних партнерів України і нашої області зокрема, — підкреслив голова Дніпропетровської обласної ради Євген Удод. — Ми активно розвиваємо міжрегіональну співпрацю. Під час нещодавньої конференції регіонів-партнерів у воеводстві Нижня Сілезія були досягнуті попередні домовленості щодо реалізації спільних з Дніпропетровщиною проектів у сфері освіти, молодіжного та студентського обміну, екології, розвитку місцевого самоврядування, туризму тощо.

Як повідомляє відділ з питань зв'язків з громадськістю та пресою Дніпропетровської обласної ради, новий візовий центр розрахований на надання близько 45 віз на день. Всього ж у 2011 р. громадянам України було видано понад 570 тисяч польських віз різного типу.

Стадіон «підморгнув» голландськими вогнями

Олена ОСОБОВА, «Урядовий кур'єр»

НАПЕРЕДОДНІ СЕЗОНУ. У Луганську на стадіоні «Авангард» встановлено нове освітлення. Після того, як були демонтовані старі світильники, на щогли встановили прожектори «Philips». За інформацією прес-служби футбольного клубу «Зоря», таке ж освітлення працює в Києві на НСК «Олімпійський», а також на «Арені Львів». Роботи виконує донецька компанія ТОВ «ТПК «Укрсплав». Саме вона наприкінці жовтня виграла відкриті торги по реконструкції систем освітлення, які проводило управління капітального будівництва облдержадміністрації. Сума контракту складала більше шести мільйонів гривень.

В цілому на ремонт «Авангарду» вже виділено понад 20 млн грн. За словами начальника головного фінансового управління облдержадміністрації Юрія Балкового, з обласного бюджету — 5 мільйонів, решта з державної скарбниці.

Сьогодні нарешті в нормальному стані знаходиться ігрове поле. Ні для кого не секрет, що фанати луганського футбольного клубу прямо пов'язують нинішнє невтішне турнірне становище «Зорі» з поганим станом газону. Як відомо, вже більш як дев'ять місяців місцева команда проводила домашні зустрічі або в Алчевську, або в Донецьку. Відтепер з'явилася надія, що вдома і поле допомагатиме здобувати перемогу.

ГОСТИННІСТЬ

Дозвольте пройти на...футбол

БЕЗ БАР'ЄРІВ. Українські прикордонники сіли за парти

Уболівальники добиратимуться на Євро по-різному: хтось літаком, хтось автостопом, а хтось і круїзним лайнером — таким як «Королева Вікторія» (на знімку). Та всім доведеться проходити паспортний контроль

Дмитро ГУБЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Одесу — «Hello! Do you speak English?» Це не справжній прикордонний контроль, хоча ми й в Одеському морському порту, а спілкуються реальні українські прикордонники. Це один з уроків англійської мови, метою яких є покращення мовних навичок перед чемпіонатом Європи з футболу 2012 року. Ініціативу, яка належить Національній академії Державної прикордонної служби, підтримує Місія ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM), чия загальна завдання — надання експертних оцінок та поради щодо прикордонного менеджменту згідно зі стандартами Євросоюзу.

Коли спостерігаєш за Оленою Горбань на занятті, то впевнюєшся, що вона професійний викладач англійської. Учні уважно слухають. Залюбки беруть участь в іграх, співають і

повторюють англійські назви інформаційних позначок. О. Горбань заохочує обговорення, пояснює правила та виправляє помилки й вимову. Хоча насправді — вона сама прикордонник.

— Ми пройшли інтенсивне навчання, як викладати англійську іншим, — каже капітан Горбань. Вона була серед 30 прикордонників з усієї України, що стали учасниками спеціальних десятиденних курсів «Навчити вчителя» в Національній академії ДПСУ в Хмельницькому. Усі вони вже знали англійську, проте мали навчитися чомусь важкому: як передати власні знання ко-мусь.

«Розмовляти з іноземцями складно», — зізнається Олег Покотілов з Іллічівська, який працює у прикордонній службі вже 10 років. Зазвичай з пасажирами з-за кордону він вітається англійською. Тепер він може сказати більше, ніж просто «Добридень» і

«Як справи?», хоча минула тільки половина курсів і попереду ще цілий місяць. «Ясна річ, цього часу не досить, щоб вивчити мову, але постараємося засвоїти ази, аби можна було спілкуватися з тими, хто прибуває з-за кордону», — обіцяє він. Прикордонник Віталій Михальчук приїхав із відділу прикордонної служби «Південний». Він уже трохи говорив англійською, але й для нього уроки стали дуже корисними. «Розумію дедалі більше, і зростає словниковий запас, який досі був бідний. Надалі буду впевненішим у спілкуванні з іноземцями», — сподівається Михальчук. Усі учні усвідомлюють значення мов: наближається Євро-2012, і кількість іноземних уболівальників і туристів, які побувають в Україні, ймовірно, буде величезною.

Утім, чемпіонат стартує наступного червня, отож до нього ще є час, аби... забути вивчене. Тому при-

кордонник Дмитро Лабушев з Одеси не сумнівається, що завдяки курсам володітиме англійською краще; і все ж на них не зупиниться. «Ми розмовлятимемо одне з одним, читатимемо одне з одним, читатимемо книжки й у червні 2012-го будемо готові», — каже він.

Знання англійської є одним з очевидних інструментів для забезпечення та покращення комунікації, переконаний Ронан Гогган, керівник відділу зі зв'язків з громадськістю ЕУВАМ. Хоча безпосередня сфера відповідальності цієї організації — це молдовсько-український кордон, ініціативи місії ним не обмежені. «Україна межує з сімома країнами, і що ближче до чемпіонату, то більше футбольних уболівальників і туристів звідусіль приїжджатимуть», — каже Гогган.

Зазначимо, що такі курси проходитимуть у різних українських містах до травня 2012 року.

Підземка заговорить англійською

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

НОВИНА. Харківське метро готується до напливу іноземних туристів. Вже навесні оголошення на станціях підземки звучатимуть двома мовами — українською і англійською. Як розповів начальник дистанції зв'язку метрополітену Валерій Алахвердов, вже укладено відповідні договори з Харківською студією звукозапису, яка й підготувала двомовні тексти до запуску. В основному це звичні для харків'ян фрази, що звучать від імені чергових на станціях та в потягах. Але окремі з них зазнали скорочень. Наприклад, прибрали з тексту слова «Обережно, двері зачиняються», залишивши лише «Наступна станція...».

Обсяг інформації українською і англійською мовами за часом дорівнює тому, який наразі звучить українською.

Працювати над переозвученням оголошень державною мовою доручили диктору Юрію Вірченку, голос якого пасажири Харківського метро чують вже не один десяток років. А англійською почала оголошення викладач академії міського господарства, кандидат економічних наук Наталія Мушинська, яка багато років викладала в Європі, була в метро Берліна, Парижа й Лондона.

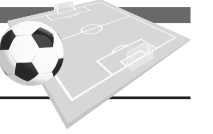
Крім цього, до чемпіонату Європи в харківській підземці замінять також таблички з назвами станцій — всього близько 900 покажчиків. Замість звичних там красуватимуться двомовні світлодіодні таблички.

Заблукати в харківському метро стане важче

ЕКСКЛЮЗИВ

«Першим Землю обітовану відкрив Андрій Баль»

Екс-воротар київського «Динамо» і збірної СРСР Віктор ЧАНОВ

Йому належить унікальний рекорд: лише через сім з половиною років після дебюту у збірній СРСР суперники змогли забити в його ворота перший м'яч. У 17-му матчі! Син знаменитого воротаря «легендарної команди лейтенантів» ЦДКА Віктора Чанова по праву носить звання одного з кращих воротарів в історії радянського футболу і повноправного члена славної воротарської династії Чанових.

Як я перебирався до столиці

УК Зараз ви — знаменита і забезпечена людина, а на що витратили свою першу зарплату? — Я ще вчився в 10 класі й отримав 60 карбованців. Скажени на ті часи гроші для школяра! Пам'ятаю, не було великих купюр і мені дали по три карбованці. Такий стос вийшов! Не знав, що з ним робити. Велику частину грошей залишив батькам, а на інші всіх однокласників у школі нагодував пірижками.

УК Свою першу зустріч з Валерієм Лобановським пам'ятаєте? — Хіба таке забудеш! Після моєї першої відмови перейти з «Шахтаря» в київське «Динамо» минуло шість років. У складі збірної СРСР грав у Братиславі відбірний матч з командою Чехословаччини. Після гри в готелі мене запросив до себе в номер Валерій Васильович. Розмова вийшла досить курйозною. Лобановський почав без тяганини:

— Розумієш, кожен хороший гравець переростає свою першу команду і прагне потрапити в клуб, який ставить перед собою найвищі цілі. «Шахтар» — дуже хороша команда, але «Динамо» є «Динамо». Тому я тобі пропоную переїхати в Київ.

— У мене є час? Адже мені необхідно порадитися з дружиною.

— Звичайно, порадься, — погодився Лобановський.

І тільки-но я попрямував до виходу, почув:

— Вважай, що вже порадився... Ось так я потрапив у київське «Динамо».

УК Серед безлічі матчів, що провели за свою кар'єру, ті, в яких протистояли на полі рідному братові, напевно особливі?

— Ще б пак! Прекрасно пам'ятаю, як 1982 року ми грали у фіналі Кубка СРСР. Я — за «Динамо», В'ячеслав — за московське «Торпедо». Ми тоді виграли — 1:0, Олег Блохін забив на 85-й хвилині. Так от, перед грою підходжу до брата, простягаю йому руку, а він на мене... як на стороннього дивиться. Я навіть сторопів... Уже після матчу Слава сказав: «Ти вибач, але у кожного спортсмена є свої заморочки. Тому дві години для мене брата не

було». Більше до В'ячеслава перед матчами вже не підходив.

В Ізраїлі від спорту номер 1 — їжа

УК У 1990 році серед перших вітчизняних футболістів ви поїхали грати в Ізраїль, підписавши контракт із «Маккабі» з Хайфи. — Першим із нас відкрив Землю обітовану Андрій Баль. Він поїхав у жовтні, а я — в грудні. До речі, через кілька днів після того, як підписав контракт з ізраїльтянами, мені надійшло запрошення з...

ває, тренування тільки-но закінчилося, на вулиці нестерпна спека, а мої партнери вже з булкою у роті стоять.

УК До чого в Ізраїлі звикнути найважче?

— По-перше, я не люблю, коли руками беруть за обличчя. А в них це вважається знаком вдячності і поваги. Тому доводилося повсякчас відбиватися. На перших порах це було незвично. Коли з однієї тарілки їли руками... А взагалі Ізраїль — дуже хороша країна і для роботи, і для відпочинку, але не для життя. У мене там усе було — будинок, зарплата, сім'я, ні в чому собі не відмовляв. Але почуваєшся, як пташка в золотій клітці.

УК А чия була ідея збудувати замиський будинок у Боярці?

— Завжди хотів жити на природі! Є у мене друзі — досить забезпечені люди. Вони виїхали в Австралію назавжди. А раніше жили на дачі в Осокорках. Ми часто приїжджали до них у гості. Як мені там подобалося: вода, свіже повітря, спокійно, тихо! Там і на-

Віктор Чанов та Олексій Михайличенко з Кубком кубків—1985/1986

англійського «Манчестер Юнайтед». При мені дзвінок був. Запитували, коли прилечу. Мовляв, уболівальники цікавляться, коли зустрічатися в аеропорту. Але, на жаль, було вже пізно...

В Ізраїлі мене зустрічали президент клубу і головний тренер. Наставник потім зізнався, що до останнього не вірив, що Чанов стане гравцем його команди. Зустріли мене шикарно. На трибуні з'явився величезний прапор Радянського Союзу, а замість «Шолом алейхем» уболівальники співали «Чанов алейхем». І «Катюшу».

У основному складі я грав постійно. За півроку пропустив лише п'ять м'ячів, причому два з них — з пенальті. За сезон навіть тоталізатор організували: мовляв, хто з учасників чемпіонату першим розпечатає ворота Чанова. Гроші ставили надто серйозні.

УК Тобто на Землі обітованій з перших днів у вас усе було «беседер» (добре)?

— Аколи беседер (дуже добре. — Авт.). Спочатку розмовляв в Ізраїлі англійською, а потім отримав стадіонну освіту. На тренуваннях місцеві спілкувалися на івриті, тож на наступний рік я вже почав помаленьку говорити. Іноземні мови, до речі, мені завжди давалися легко.

До речі, знаєш, який вид спорту в Ізраїлі номер один? Їжа! Бу-

ДОСЬЄ «УК»

Віктор ЧАНОВ. Народився 21 липня 1959 р. в Донецьку. Заслужений майстер спорту. На вищому рівні починав грати у донецькому «Шахтарі», згодом перейшов до київського «Динамо».

Чемпіон країни серед юнаків 1978 р. Чемпіон Старого Світу серед молодіжних команд 1980 р. Володар призу кращому воротареві року—1986.

Чемпіон СРСР 1985, 1986, 1990 рр.

Володар Кубка СРСР 1980, 1982, 1985, 1987, 1990 рр.

Чемпіон Ізраїлю 1991 р.

Віце-чемпіон Європи 1988 р. Володар Кубка володарів кубків 1986 р.

У складі збірної СРСР дебютував 10 березня 1982 р. проти команди Греції (2:0). Загалом провів 21 матч, пропустив 8 м'ячів.

Для мене найголовніше, що у нас там є басейн, сауна і красива затишна альтанка. Якщо чесно, мене спокушає не сам замиський будинок, а саме те, що перебуваєш на свіжому повітрі. Плюс тиша. За 50 метрів ліс, за 20 — озеро. До того ж дуже чисте і глибоке — до 12 метрів. І риби вистачає. Пам'ятаю, сусіди показували фотографію: впіймали коропа вагою 12,5 кілограма.

УК А ви рибалка?

— Ні, і не мисливець (сміється). Замість риби усе життя м'ячі ловив.

Кожна сигарета коштувала в «Динамо» 200 карбованців

УК Віктор Вікторович, це правда, що в київському «Динамо» палили найдорожчі сигарети?

— Так. Кожна викурена сигарета оберталася штрафом у 200 карбованців. Але я не втрапив жодного разу. До речі, коли Лобановського в ті роки журналісти запитували: «Хто у вас в команді не палить»? — він незворушно відповів: «Я!»

А палили ми на базі в «секретній» кімнаті, кутувій. Там завжди молодь жила. На їхньому балконі ми і диміли. Стратегічно дуже зручне місце — Лобановський і другий тренер жили на протилежній стороні корпусу. До речі, молодь, що поповнювала команду, відразу знала, що ветерани можуть зайти завжди — вдень, увечері, вночі...

УК В їжі ви привередлива людина?

— В жодному разі. Я люблю звичайну домашню їжу — картоплю смажену, шматок м'яса. Меню гурманів — кальмари, восьминоги, суші — не для мене. А за томатний сік... батьківщину продам (усміхається). Дружина зі мною вже свариться: «Тобі, — говорить — хоч три літри постав, все одно вип'єш, якщо вчасно не відберу». Так і буде! Мені краще томатний сік і не показувати. З іншого боку, я майже байдужий до риби, а от м'ясо їм у будь-якому вигляді.

УК А це правда, що воротарі нікому не дають свої рукавички навіть потримати?

— А знаєте чому? Ще років у 14 мене викликали в юнацьку збірну Союзу, і я вперше побачив адидасівські рукавички. Природно, всі діти: «Дай поміряти!» Дав. Виходжу на гру — перелам руки. Потім ще раз дав — така сама історія. Відтоді за посягання на святе можу дуже сильно по руках дати...

УК Як вам нинішнє київське «Динамо»?

— Боляче і принизливо дивитися на цих футболістів. У них немає ні запасу міцності, ні стабільності, ні класу. Один матч проведуть на хорошому рівні, а наступні три провалять. Команда Юрія Сьомина — лідер Прем'єр-ліги. Але при цьому і «Металіст», і «Шахтар» за рівнем гри перевершують столичний клуб. Перший рядок у таблиці — під надто великим знаком питання. Щоб його утримати — треба докорінно міняти склад.

Степан ПАК
для «Урядового кур'єра»

1989 рік, Карл-Маркс-штадт, відбірний матч на ЧС-1990 НДР-СРСР (2:1). Верхній ряд: Олег Кузнецов, Сергій Алейніков, Віктор Чанов, Вагіз Хідіятулін, Володимир Безсонов, Олексій Михайличенко (капітан), нижній ряд: Геннадій Литовченко, Олександр Заваров, Олег Протасов, Ігор Добровольський, Сергій Горлукович

ТАЙМ-АУТ

Два плюс два і в футбольній економіці — чотири

ФІНАНСИ. Бухгалтерія клубів під лінзою УЄФА

Георгій КОСИХ
для «Урядового кур'єра»

Підбиваючи у грудні підсумки футбольного 2011 року, Мішель Платіні зазначив, що це був час, коли стало очевидним значення УЄФА як гаранта стабільності і чесності у футболі, а також його основних цінностей. Він побажав прихильникам найпопулярнішої на планеті гри незабутнього 2012-го. «Це буде дуже важливий рік для європейського футболу, — вважає президент УЄФА. — Фінальний турнір Євро-2012 у Польщі й Україні вінчатиме собою роки підготовки до чемпіонату, який обіцяє стати унікальною подією. Також я сподіваюсь, що рік відкриє нову еру в історії клубного футболу, чому сприятиме програма фінансового фейр-плей, яка дістала широку підтримку і була втілена в життя за участю всієї футбольної родини. Вона стала символом нашої єдності й того, що ми здатні взяти на себе колективну відповідальність, коли йдеться про захист футболу».

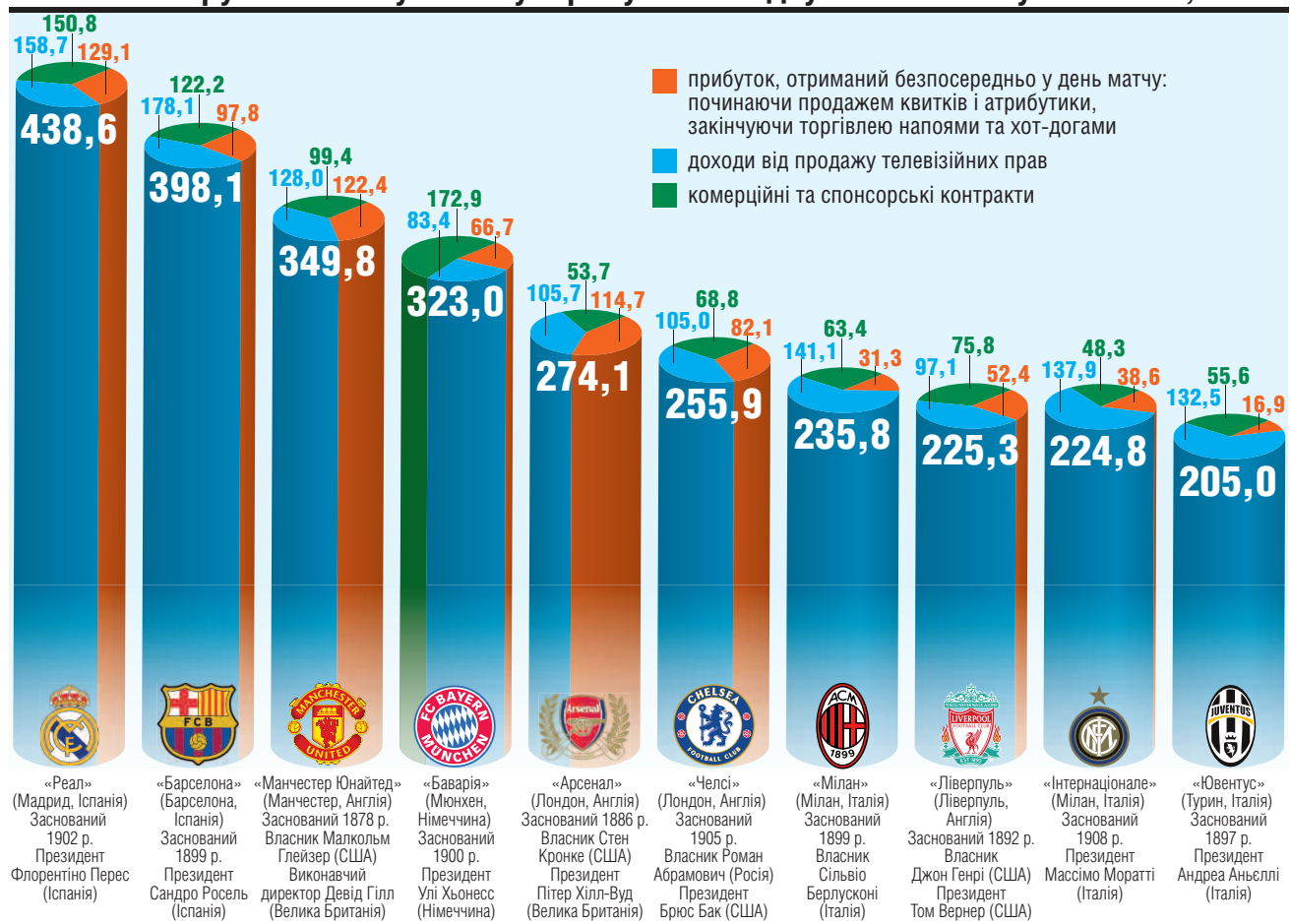
Натисніть на гальма!

Світова фінансова криза начебто і не вплинула на футбольний бізнес. Незважаючи на труднощі, які виникли в різних сферах економіки, доходи у футболі постійно зростають. Та аналізуючи фінансовий стан клубів, функціонери УЄФА звернули увагу на те, що ще швидше зростають їх видатки. Дослідження за документальною базою 650 європейських клубів усіх національних елітних ліг континенту показало, що половина з них щороку знає збитки. При цьому п'ята частина — в значних розмірах, витрачаючи щороку 120% прибутку.

Причина — непомірне зростання зарплат футболістів і керівного персоналу клубів, і особливо трансферної вартості гравців. Ще свіжа в пам'яті, скажімо, сума продажу Крістіано Роналду з «Манчестера Юнайтед» до «Реала», яка становила неймовірні на той час 80 мільйонів фунтів стерлінгів. Та й нині, наприклад, видаються явно завищеними компенсації 50 мільйонів євро, сплачені «Барселеною» за італійського чилійця Алексіса Санчеса, чи 35 мільйонів, викладені «Манчестер Сіті» німецькому «Вольфсбургу» за боснійця Едіна Дзеко.

Ясна річ, такі витрати лягають важким тягарем на фінансовий стан команд. І тверезомислячим власникам клубів зовсім не цікаво щороку викладати з кишені неймовірні гроші, аби їх-

Найбагатші футбольні клуби світу: прибутки за підсумками сезону 2009/2010, млн €

За даними консалтингової компанії Deloitte

ня «іграшка» не тонула. «Президент УЄФА Мішель Платіні і я, — розповів в інтерв'ю газеті «Франкфуртер альгемайне цайтунг» керівник Асоціації європейських клубів і ФК «Баварія» Карл-Гайнц Румменіге, — розмовляли з багатьма, хто змушений компенсувати великі збитки своїх клубів, — Берлусконі, Абрамовичем, Моратті. І всі вони, навіть шейхи з Абу-Дабі, заявляли, що були б раді запровадженню якихось правил». Вони посилаються на приклад Північної Америки, де в НХЛ і НБА встановлено стелю зарплат — так званий Salary Cap, — і всі живуть у рамках фінансових правил. Проте є футбольні керівники з протилежними поглядами. Найбільшу небезпеку, на думку оглядачів, являє собою мадридський «Реал», чий президент не витрачає своїх кривих, але розгання футбольну інфляцію до захмарної швидкості. Згодні зі статус-кво клуби, які з неабиякою вигодою продають гравців тим самим «Реалу», «Барсі» чи «Манчестер Сіті». Проти запровадження норми, подібної Salary Cap, категорично виступає Європейська комісія, вбачаючи в ній порушення прав особи.

Та залишати все, як було, небезпечно. Керівник вищої футбольної ліги Нідерландів Франк Руттен вважає: якщо футбольний бізнес не натисне на гальма, його очікує крах, відомий за назвою «Інтернет-бульбашка», якого зазнали

на зламі століть фірми, що величезною хвилею нерозважливо кинулись зі своїми активами завойовувати віртуальний простір і збанкрутували.

Витрачати не більше, ніж заробляєш

У вересні 2009 року Виконавчий комітет УЄФА одностайно затвердив концепцію фінансового фейр-плей, спрямовану на довгостроковий стабільний розвиток гри мільйонів. Вона передбачає, зокрема, зробити більш дисциплінованою фінансову політику клубів, знизити інфляційну складову і тиск на фінанси з боку зарплат і трансферних видатків, сприяти довгостроковим інвестиціям у дитячо-юнацький футбол і розвиток клубної інфраструктури.

У рамках концепції затверджено низку директив. Зокрема, схвалений Статут клубного ліцензування й фінансового фейр-плей, в якому виписано норми, критерії і заходи, спрямовані на досягнення благополуччя в європейському клубному футболі.

На втілення в життя директив УЄФА відводить три річні фази. Після них набиратиме чинності критерій беззбитковості, тобто клуби не зможуть витрачати більше, ніж заробляють. Ті з них, які не відповідатимуть цій вимозі, в сезоні 2013/2014 років уже потраплять під санкції континентальної футбольної

влади. Це може бути недопущення до турнірів Ліги чемпіонів чи Ліги Європи або як ліберальніший захід — позбавлення частини фінансових виплат, які передбачені їх учасникам. Розглядають і можливість запровадження трансферного ембарго, тобто заборони на реєстрацію нових гравців. Проте Мішель Платіні не втомлюється повторювати: мета УЄФА — не карати клуби, а захистити їх. «Затвердження правил — це початок нового шляху в економіці європейського клубного футболу. Ми повертаємо їй стабільність і здоровий глузд», — наголосив він.

Допомагатиме клубам долати шлях до вершини фінансового фейр-плей сформована УЄФА робоча група, яку очолив колишній прем'єр-міністр Бельгії і пристрасний прихильник гри мільйонів Жан-Люк Деан. Уже минулого літа група взяла під свій контроль усі трансфери і зарплати клубних працівників.

Нам доведеться сутужно?

Розмірковуючи над нововведеннями УЄФА, вже цитований нами К.-Г. Румменіге зазначив: «Головні проблеми, мені здається, будуть не в Англії чи Німеччині, а в Східній Європі, де система фінансування клубів куди менш прозора». Певною мірою це підтвердила фінансовий директор Російського футбольного союзу Олена Єре-

меєва в недавньому інтерв'ю офіційному сайту РФС: «УЄФА вимагає вести фінансовий звіт за принципами міжнародних стандартів. Вони жорсткі, диктують детальне розкриття фінансових показників. Ясна річ, клуби після довгих років закритої фінансової діяльності не готові одразу перейти на нові й маловідомі для них форми». Щось схоже (проте ка-

тегоричніше) чуємо і в думці голови Федерації футболу Дніпропетровщини Андрія Павелка: «Гадаю, на сьогодні в Україні це (фінансовий фейр-плей. — «УК») нереальний підхід. Бо ті інструменти, які використовуються для залучення коштів у західні клуби, не працюють в Україні з багатьох причин, і в цій ситуації УЄФА не слід підходити однаково до всіх країн».

Однак було б наївно сподіватися на те, що для нас буде розроблений якийсь особливий режим виходу на економічні критерії, затверджені європейською футбольною владою. Тож слід попрощатися з негідною практикою, коли володіння клубом є знаком «крутості» того чи іншого олігарха чи високого чиновника, а не його бажання щось зробити для українського футболу. За нових вимог виживе той, хто працюватиме так, як це робиться в цивілізованому світі, коли доходи саме від футболу, а не якісь тіньові гроші визначатимуть долю команд. Хто проводитиме зважену кадрову політику, залучатиме на трибуни якнайбільше глядачів, шукатиме (бажано не за морями) і виховуватиме юні футбольні таланти.

Зігнорувати норми фінансового фейр-плей навіряд чи вдасться. «Не намагайтеся виявитися розумнішими за всіх, щоб обійти правила. Якщо робоча група запідозрить щось подібне, це сприятиметься як порушення», — заявив Джанні Інфантино. Спеціально для нас?

ПРО ФУТБОЛ З ГУМОРОМ

Футболіст скаржиться приятелю:

— Ні, ти лишень подумай: суддя вилучив мене з поля за грубу гру, а я навіть жодного разу по м'ячу не вдарив.

— Ти чув: у Монако заборонили футбол?

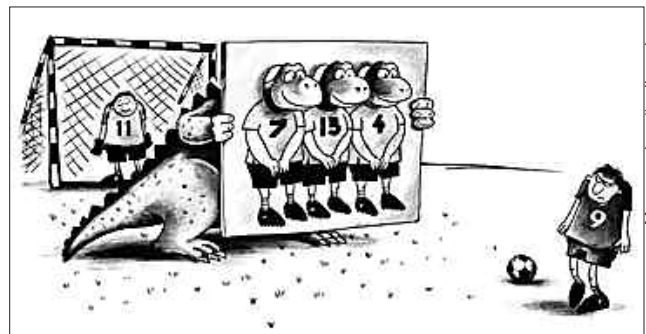
— Ні. А чому?

— Клопітна справа. М'яч без кінця вилітає то до Італії, то до Франції.

Після обіду головний бухгалтер відчув себе погано. Через десять хвилин напад головного болю вивів з ладу начальника відділу кадрів. Коли ні з того ні з цього стало морозити головного інженера, директор зітхнув і сказав секретарці:

— Нічого не поробиш, Оленко, вам доведеться почергувати біля телефону, а ми підемо на футбол.

Стінка у рік Дракона